

Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid Polismyndigheten (region Bergslagen)

1. SAMMANFATTNING

Polismyndigheten (region Bergslagen) har i tre beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation angett att den brottsliga verksamhet som lagts till grund för besluten innefattat grov vapensmuggling. Brottbenämningen grov vapensmuggling finns inte och borde därför inte ha angetts i besluten.

I remissvar har Polismyndigheten förklarat att besluten rätteligen avsåg brottslig verksamhet innefattande grovt vapenbrott och grov smuggling. Dessa brott kan inte läggas till grund för beslut om inhämtning.

Enligt nämnden kan det inte uteslutas att de omständigheter som lagts till grund för besluten skulle kunna föranleda misstankar om brottslig verksamhet innefattande synnerligen grovt vapenbrott. Nämnden anser sig därför inte med fog kunna hävda att besluten är direkt felaktiga.

2. BAKGRUND M.M.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat tre beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation som fattades av Polismyndigheten (region Bergslagen) den 14 och 15 december 2015. Besluten fattades med stöd av lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen). I besluten anges att brottsligheten som ligger till grund för åtgärden har ett *straffvärde* på två år eller mera och att inhämtningen avser brottslig verksamhet innefattande *grov vapensmuggling*.

I ett beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation ska anges bl.a. vilken brottslig verksamhet beslutet avser (5 §). Detta innebär att det vid inhämtning som sker enligt 2 §, såsom i förevarande fall, ska anges

vilket eller vilka brott som innefattas i den brottsliga verksamheten.¹ För att inhämtning enligt nyss nämnda bestämmelse ska få ske krävs vidare bl.a. att den brottsliga verksamheten ska innefatta brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år (första punkten).

3. UTREDNINGEN

Nämnden har tagit del av besluten och underlagen till dessa. Därefter har nämnden anmodat Polismyndigheten att ange bl.a. vilket eller vilka brott som innefattas i den brottsliga verksamheten.

Av underlagen och Polismyndighetens remissvar framgår bl.a. att den brottsliga verksamheten utövades i organiserad och systematisk form samt innefattade innehav och överlåtelser av ett stort antal vapen. En del av vapnen var av särskilt farlig beskaffenhet.

I sitt remissvar har Polismyndigheten anfört i huvudsak följande. Den i besluten angivna brottsliga verksamheten, ”grov vapensmuggling”, är inte ett i författning angivet brott. Enligt uppgift från regionen har det blivit en sammanskrivning av brotten grovt vapenbrott och grov smuggling. Inget av de angivna brotten har ett föreskrivet lägsta straff som möjliggör inhämtning enligt inhämtningslagen. I de aktuella fallen gjordes bedömningen att den brottsliga verksamheten var organiserad, allvarlig och så omfattande att ett tänkt straffvärde översteg två år och därför motiverade inhämtningen. Vilket straffvärde brottsligheten kan tänkas ha saknar betydelse vid inhämtning enligt inhämtningslagen. Besluten saknade således grund enligt inhämtningslagen och var därför felaktiga.

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Grov vapensmuggling skulle inte ha angetts i besluten eftersom brottsbenämningen inte finns.

De i remissvaret angivna brotten grovt vapenbrott och grov smuggling kan, med hänsyn till tillämpliga straffskalor, aldrig läggas till grund för beslut om inhämtning av uppgifter enligt inhämtningslagen. Som Polismyndigheten anfört i sitt remissvar saknar brottslighetens straffvärde betydelse i detta sammanhang.²

Med den utgångspunkten saknades lagliga förutsättningar att besluta om inhämtning av uppgifter enligt inhämtningslagen.

---

¹ Prop. 2011/12:55 s. 123.

² A. prop. s. 86.

Vid nämndens bedömning av Polismyndighetens beslut bör emellertid även följande omständigheter beaktas. Den 1 september 2014 ändrades vapenlagen (1996:67) bl.a. genom att brottet synnerligen grovt vapenbrott infördes. Vid bedömningen av om ett vapenbrott är synnerligen grovt ska särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen. Samtliga relevanta omständigheter ska dock beaktas vid bedömningen. Förarbetena till bestämmelsen ger ingen närmare vägledning för vad som ska anses med ett stort antal vapen men avsikten är att bestämmelsen ska tillämpas för de grövsta gärningarna. Det saknas rättspraxis när det gäller gränsdragningen mellan grovt och synnerligen grovt vapenbrott. Det föreligger alltså en rättsosäkerhet om vad som gäller på området.³

De omständigheter som Polismyndigheten har lagt till grund för de nu aktuella besluten avsåg brottslig verksamhet i organiserad och systematisk form samt innefattade innehav och överlåtelser av ett stort antal vapen av vilka somliga var av särskilt farlig beskaffenhet. Det kan alltså inte uteslutas att den brottsliga verksamheten som Polismyndigheten har lagt till grund för besluten skulle kunna anses innefatta synnerligen grovt vapenbrott. Nämnden anser sig därför inte med fog kunna hävda att Polismyndighetens beslut är direkt felaktiga. Nämnden vidtar därför inga ytterligare åtgärder med anledning av Polismyndighetens beslut.

5. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Sigurd Heuman

I avgörandet har deltagit: Sigurd Heuman (ordförande), Barbro Thorblad, Linnéa Darell, Berit Johannesson, Zayera Khan, Christina Linderholm, Ewa Samuelsson och Jonas Åkerlund (enhälligt).

Föredragande: Ulf Malm

Expedition till:

Polismyndigheten, Rättsavdelningen, enheten för rättslig styrning och stöd (dnr A012.948/2016 och A068.515/2016)

---

³ Se nämndens uttalande den 14 juni 2016 ”Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid Polismyndigheten (Nationella operativa avdelningen)” (dnr 163-2015 och 165-2015).